

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 8. Latro fungitur officio D. Petri, fratrem suum confirmans, illi proponens quod vates Abdias Edom.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

atque per suorum fides neruofque Apostolorū
Prima fides erat Petri fides , cui hanc prædicat
frangendum, & Sataam latere in insidiis: ceteris
autem vigiliis, orationem & animi sollicitudinem.
Miticam inchoat Passionis: ad primos
ictus, prima fides neruofque rumpitur, Petri fi-
des languescit: ille qui particulari lumine Spiritus
S. Patre fuerat illuminatus, vt exprimeret
quis esset Christus, illum nunc negat, ac iterum
negat eumque nosse mentitur. *Heu Domine, quid
modo agendum? Tota videtur corrumpere musica,
que fundant in hoc, vt ille qui patitur sit Chris-
tus filius Dei viui, & ille qui hoc confessus est,
verbum suis fidem derogat. Aduoluit locusta in
sylvis educata, Latro æquissimus, & hunc sup-
pleat confessor defectum. Confiteatur Latro (sic D.
Ambrosius) quem discipulus abnegauit. vnde in lo-
cum eius succellit. Quando Petrus abnegauit de-
fessionem (inquit D. Aug. & vel potius D. Chrysost.)
Latro confessus est suum. Ille discipulus minas
animæ parua non sustinuit, latro vero multitudine
vniuersi populi cædem circumstantem & clamantem
vniuersam infamiam & opprobria atque maledicta
sustulit, non attendit illum: non cogitavit visibi-
lium abiectionem eius, qui crucigebatur, sed oculus
sibi, hinc transcendens, cognouit Dominum celi.
In hunc locum latro succellit: Subijcto passione
tempore creditur vniuersi, ita D. Aug. quo degauit ele-
uatus, cuius cum musicus ille cælestis pectus diti-
us poterat suæ manu tetigisset, musicam edi-
dit adeo suauem vt excellenter idemque fatea-
tur, quod Petrus fuerat præconfessus, Prophetæ
prædixerant, Patriarchæ præfigurant, & quid-
quid ratio honoris Christi, nostræque fidei po-
tissimum instructio, Audis huius tantæ vocis cau-
sas, quia illi Deus pectus tetigit. Hoc eius gra-
tiae referendum. Expendit Rupertus actum illum
quodam Pharaonis seruo: si ambo enormis e: aut
culpe rei, vtpulabant ambo, Pharaonis iram gra-
tiae iracundiam: Accidit vt peccarent duo Eunuchi:
pauera Regis Egypti, & Tyrus Domino suo: ut ut-
que contra eos Pharaon, misit eos in carcerem printipis
miserum in quo erat vinculus & Joseph. Omnia ver-
ba hæc nemo iuste prætereat. Expendit hinc Lipo-
mus. Quod dicerentur Eunuchi, non quod tales
essent, sed quia nomen hoc licet primo talibus
diceretur, postmodum tam in inditum est cum his
vult Regis ministris. Omnes incarcerati, Joseph
proponit & iuste, illi vero perquam iuste.
Omnes cruci expositi, velut mortis rei: vni peperit
in Pharaon, alterum autem suspensio necauit a-
vidus in alimentum. Quid hoc? Voluntas illa
fuit Regis: tenent vni misericordiam impertiri
HIERON. BAPT. DE LANTHA 17.*

placuit, & culpam remittere, quod alteri denega-
uit, quem iussit patibulo ex iustitia suspendi.
Hoc præfens nobis indicat mysterium, inquit
Rupertus, de quo Christus ait: *Disco in agro, vnde
assumetur, & alter relinquetur: duo in lecto, vnus
Matth. 24. 40.*
Ore. Quod vnus è duobus saluetur ascribendū
mero Diuinae gratiæ beneficio. An ergo Rex
potest facere misericordiam & Deus non poterit?
*An non habet potestatem singulus ex vadem mas-
sa facere aliud quidem vni in hunc: in aliud: verò in
consumelam? Si hoc igitur sigulo licet in luto,
in quod habet potestatem, vt ex illo vasa figuret
quæcumque voluerit: non hoc poterit Deus in
omnibus, in quos iustitiam maiori potestatis
est: Hoc eleganter prosequitur Rupertus. Audiamus
eum: cælestem enim componit harmoniam.*

§. 8. Latro fungitur officio D. Petri, fratrem suum confirmans, illi proponens quod vates Abiis Edom.

NEquè tu times Deum? Sicut felix ille latro
in hac occasione Petri suppleuit locum, ita
cepit eius fungi officio, quod Dominus
Petro commendauerat. Dixerat illi & prædix-
erat, vt sibi attenderet: diabolum enim diligenter
circuire, & sollicitus esset, vt conuersus & à ca-
su suo erectus, fratres suos reduceret & ad rectā
viam duceret deuiantes. Hoc latro conatur effi-
cere: erat illi frater alter latro peruersus & ne-
quam: vnus autem de his qui pendeant latronibus,
blasphemabat eum & linguam suam maledicā lin-
guæ allocians inimicorum Christi, vel omnium
linguis in eius sola collectis, vt notant Euan-
gelistæ dicentes: *Prætereuntes blasphemabant eum &
dicebant: Alios saluos facit &c. Sibi sum autem & la-
trones dicebant, & conuersabantur ei: Quod dicunt
propter istum de quo D. Lucas ait, quod idem
cum aliis Christo Domino improperauerit, si te
es Christus saluus fac remeum & nos. Sibi per-
suadebat diabolus, quod Christo in cruce exalta-
to, & populo stante secusum hæc, quas euomebat
ille blasphemias, non ascenderent sed in ære
spargerentur, nec ita Saluatorem acriter morde-
rent, vt ipse desiderabat, Collocat ergo hunc la-
tronem, vt aquæ ductum, per quem ad eum direc-
te tenderent, omnibus pleno gurgite ex eius ore
desluentibus Christumque prope pendente in-
vadentibus, vnde hinc omnes solus blasphemias
eructabat, quas alii à longe et acclabantur, im-
pudentiam suam in illum ostendens, arbitrans
mortem suam, vel non futuram vel non tam
tollere,*

Ajnd Li-
poma.

17

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ferre, nisi ratione ipsius. Audit illum nomen Confessor, in Petri locum subrogatus & a sceleribus suis bene conuersus, ad eum se dirigit, quatenus ad vitam redoccat salutis, & a blasphemando cohibeat, atque illi: *Neq, tu times Deum, qui in eadem damnatus es &c.* Continent hæc verba preclarissima mysteria.

I. Latronū inter se fidelitas.

Primum fundatur in doctrina Ciceronis, bonos latrones iuror. utram sibi mutuo seruare fidelitatem, & sancta legum custodire, aliter nec vno die se tuos custodirent. Quando corū aliquis e ximium nouit furtū, alios sibi collationes de hoc admonet, vt omnes ex illo fiant participes, & ditescant. Contingit aliquem per desertā & solitudines oberrare, qui pauper videtur, vt quicquid habet, non duobus alibus valeat: porro sub illis abscondit immensas diuitias, vestes pretiosas, monilia gemasque valoris infiniti: casu illa latro detegit factus insidiator, ilico socio negotium indicat, atq; *O charissime, quale sursum acquirere possumus, qualisue nobis fors offertur obtinentur Ambo tendamus has opes prædaturi, nobis hic sicut in vicino.* Ita, ex mente D. Greg. Nysseni huic contingit Latroni. Viam huius viæ Christus perambulabat, iam illi soltendebat: ad occasum, O quales quantaq; deferebat diuitias?

Orat in 40. Mar. 1791. Col. 2 3.

Omnes totius cœli: *In quo sunt omnes thesauri &c.* sed adhuc latentes, quia quod videbant extenuis oculi, paupertas erat, miseria, plaga, labor & ignominia: illas prudens hic latro reuelat: *Aduertit acutus & ingeniosus fur thesaurum & natus occasum, vitam rapuit, arte furandi pulchre ac solerte vsu.* Quemadmodum industrius fur noctu ad domum conuulsens distulsum, de qua per rimam vel fenestram radius quidam facit se prodit, oculos illi illuminans, quod diuitias detegit, & argentea serinia illic abscondita, statim se disponit vt illis manum injiciat ac deprædetur, eorū sine socium sibi aduocat auxiliarem. Eodem modo huic video Latronem corā distulsum illa dono corporis Christi, ex qua radius quidā lucis profertur cœlestis, illudq; compleuit: *Lux in tenebris lucet.* Sol radios suos subtraxerat, totus mundus tenebris langueret inuolutus, in signum earum, quibus eorum obscurabantur intellectus, & corda qui illum emicisgebant inter illas radium Christi emittit lucis in oculos animæ latronis huius optimi: O quales vidit diuitias? quæ monilia diuinitatis, gratiæ & charismatum? Omne cœli bonum aperit: vt autem illud sibi rapiat, fociū adhortatur, *O charissime, quæta nobis offertur occasio, quæ semper diuites viuere liceret & abundantes huic rapinæ nos præparemus: quia*

verò ad eius confessionem necessarium est talia reuocare, tu tuā amice, repelle, has nuda factio blasphemias, oculos aperito, & conspice nullam tibi ad illas euocandas adesse viam.

Secundum prodit mysterium à D. Chryl. & D. Aug. notatum, quod seruens iam christianus socij sui quærat saluationē, & proprijs corporis tormentis non sentiens, omnia sua studia ad salutem sui conferat saluē: *Sua necessitates præmittens (D. Chyl.) aliter uilitatem cogitabat, & iam per iustitiam inuitabat ad vitam. Ad hoc ex illius dulstria congrue se disponit, vt eum ad vitam bonūq; promoueat, atq; *Neq, tu times Deum, qui in eadem damnatus es. q. d. Audent charismatibus cum iam vitam egerimus sceleribus haerentibus, modò saltem morte moriamur moribus.**

Quod Deum non times, dum nostris reuocabamus nefandis latrocinis, non hoc tantum cum vitæ spes longioris ad emendationem, vt poterat fouere & alere prædationem, sicut de detentis, porro nunc iam ad vitam exaltationem, & diuino Tribunali præsentandis seruitur ut times iudicem? In via mores incompositi, iniquos fuerint, porro iam mortuus, adeo cœbro vacuus eris, vt in illis peritiam perferat. Fictine potest, vt tali pressus angustia, os tibi ad istas siones & conuicta præparatum, timoratum reddas rationē, ad cœli nunc noua partem uisus sit animus? Quis credat, quod tu eras in te dolores expertus ei non compatiamis qui perdet tibi collateralis? an tibi prur lingua ad iudicium cum qui paritur in erro, cum eidem tu dignus ful pæcatis? Quod sanus exereat: leporem, non mirū, porro quod ille qui cœlie sunt deceptus eum qui laborat pruripia est: hoc amice parit patientes: etenim *Nos quidem iustis.* Meum cogita, neque tibi, neq; mihi vitam fieri incertam, aut iniustitiam: Vitam nostrā p. iustitiam. Ha gratiōra nos mereri iudicabis, & quandoquidem culpa morte soluat corporali ualeat hæc uita ab animæ morte teneri in demerem. Quod plura dicere poterat hic, aut quid amplius præstiterimus. Prædicatos, suggerit cogitandum est, quæ capitis damnatum ad mortem usque committam. Mi frater, nunc extremā illa hora, ad Deum penitens conuertere, si nequam in uita g. uiam illum offendisti. Mors hoc supplicium liberat, suscipe in tuorum scelerum oblationē, perpenite grauiora promereri: considera quod perpenite constanter hanc mortem corporalem, uisus si adepturus sempiternam. Adest D. Aug. *Quis est conspiciat quæ cœli seipsum erant reuocantur per illa*

in curam gerat in cruce. Dicitur effectus. O quam
eximiam Doctorem: quam efficaciter fratrem
ad meliora conatur inducere!
Porro tertium magis proposito convenit,
quod si verba hæc per modum interrogationis
explicemus: *Neque tu times Deum qui in eadem
damnationem et?* Incipit evidentem declarare cau-
sam, cuius grati Christum condemnarunt, bre-
viter complexus omnes eorum cogitationes &
cogitatio, qui facinori hæc consenserunt. Omnes
qui in Christi nocem conspirarunt, non hoc fe-
cerunt, causam in eo mortis invenientes, sed quia
à tergo timorem Dei recedentes, timore tantum
hominum ferebantur. Pontifices & sacerdotes
dam in eum mortis ferunt decerunt, ipsi fatentur
in Christo se nullam noxam invenire, sed tantum
signa quorundam talia, ob quæ merito ab omnibus
ut Melchisedech adorandus: porro Romanorum
timore percussis, mortem eius defecerunt: *Veniens
Romam, & tollens locum & gentem.* P. Iustus ipse
protestans est, se nullam invenire causam, dam-
navit eum tamen timens Cæsarem, cuius illi
proposuerant amicitiam: *Illam nomine Cæsaris
veritatem ad effectum sui sceleris impulerunt,* inquit
D. Leo. Hæc ipsum declarat latro & pro funda-
mento collocat, unde sic ait: *Neque tu times Deum?*
An verum est, charissime, te his comparandum,
qui huic crucifixerunt? Quidquid enim illi per-
petraverunt, ad hoc eos timor impulit: certenus:
hinc quidem, ne Romani tollerent illis locum &
facilitate alios ne Cæsaris offenderent amicitiam,
nec de Deo fuerunt solliciti, cuius timorem
à tergo recedunt. Ecce charissime, cur eum
morti tradant, & hoc in loco steterunt. An tu
illi similis, ut nec Deum revereris? Iam dile-
ctissime mi conves, hora non est, non locus quo
inveniamus homines, qui facultates vitamque
possunt rapere corporalem: quia in eadem damnationem
est jam hæc omnia tibi mihi que sunt præ-
terita & consumpta, jam noti est cur Principum
verecundiam gratiam amittere: iam etenim mihi ti-
bi que genti mundus, & mors hæret in faucibus
perpetua. An ergo credamus quod iam dum
illos videmus adeo sacrilegos & omnem exiis
confiteamur, ac Dei timorem citasse, ut sub
illi occidant vinctum, tu huic illorum Deici-
tio coactantissimè processerunt illi cetera ducti pas-
sione omnes carceres: De: procul pellentes,
memoriam, tu quantum video eorum te socialis
conculcabo, & copis confederasti eorum imi-
catoris insistentiam. Nihil mihi & illis, Deo ete-
nim redituri sunt rationem: tibi vero miseris-
sime & dolendo ex corde compatio: pari quomodo

gressu vitam duximus flagitiosissimam: socij
scelerum, socij catenarum & carcerum: pariter
de ergastulo prodimus, vna eademque nos crux
affligit: optarem vtrique, ut in hac vltima tem-
pestate, qua de perpetua nobiscum agitur aut
damnatione aut saluatione, pari pede ad beata
gaudia festinarem: Porro tuæ me maxime pre-
mit formido damnationis: cum te in hac occa-
sione inter illos videam, qui Dei timorem à se
procul abiecerunt.
Vt sapio has illi minas intencat, quas olim
Deus Edom per Abdiam prophetam. Idumæi
ex Esau descendebant (à quo nomen mutati
sunt, id est tui, talis etenim fuit Esau) fratre
Jacob qui pater fuit duodecim Patriarcharum,
ex quo populus Dei duxit progeniem. In hac
cruceles iuraverunt inimici & Hierusalem ut
perduelles oppugnarunt, corona cinxerunt mili-
tari, deprædatis sunt, & de spoliis vrbis sortem
inter se milites miserunt, eaque disperterunt.
Hac occasione prodit Edom, & inimicorum
adhærens factioni, pari cepit cum illis per-
lantia & crudelitate debacchari, & improp-
rij verbis Hierusalem eiusque ciues ridere sub-
fannii, laudare vtrique benefactum, quidquid
in eos hostium iniusta patrabat immantitas, eos
abhoratus insuper, ut illam iudicium euellere-
rent. Hoc ita per moleste tulit Deus, ut illi
suum delegarit Prophetam, qui tristis illi de-
nunciaret minas, & integram tu nam, eladem-
que prædicaret irreparabilem. Quod inimici
(inquit Deus) inique agant contra Hierusalem,
malum est, licet non tantum: nihil etenim ipsis
cum illis commune, porro tu Edom, filius Esau,
germani Jacob, patris omnium horam civium,
cui ea de causa incumbat, te socium illi con-
iungere lateralem, vrbem propugnare; eam ta-
men eodem tu cum hostibus bello lacessas. *Ope-
ries te confusio, & peribis in aeternum. In die enim
flueret adversus eum, quando caperebatur alieni exer-
citus eius, & super Hierusalem mittebatur fortis,
ut quoque eras, quasi unus ex eis! Vah proditio-
nem omnibus exolam mortalibus!*
Hanc ipsam expendit David: *Memor esto Do-
mine, filiorum Edom, in die Hierusalem, qui di-
cunt: Exinanite, Exinanite, usque ad fundamentum
in ea. Traditionis inimice facinus, quod E-
dom se posuerit vbi Hierusalem adversarium, &
inimicis factus adhererit, eis animi suggerens
un eis, quæ contra Hierusalem moliebantur in-
quidissima, cum ipse propugnator eius esse debu-
isset atque iure propinquitatis inimicis inimice.
Nihil dubito, quin hoc Abdias spectaculum*

Abd.
9. 10.

20
ff. 136. 7.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ab. 10. 93.

Rf. 21. 13.

Luc. 22. 33.

IV. Christia nos arguit seculares.

præ oculis habuit: etenim eius vaticinium brevissimum est, & quasi totum in hoc quod diximus comprehenditur, & juxta D. Petri sententiam de Passione & morte Christi loquitur, de qua assertit omnes Prophetas fuisse vaticinatos. Quomodo igitur de illa vates Abdias his locutus est argumentis? Firmiter mihi persuadeo, presentem spectasse historiam, quod inimici Christum circumcecerunt: Circumdederunt me canes multi: liberum habuerunt in personam eius accessum, ex concessa illis ab ipso licentia: dum ait: *Hæc est hora vestra & potestas tentabimini.* Ex hoc manus iniecerunt in eum, & nedum inter se vestimenta illius partiti sunt, ac tu cam, super quam sortem jecerunt: *Super Hierusalem miserebant sortem,* sed vsque ad sanguinem cordis illius venis absconditum emiserunt. Tunc latro proximus illi, qui saltem ut eius confors, & poena participes, eius in se suscipere debuisset causam, nedum hoc non agit, sed insuper & se prodit hostem, factioni copulatur homicidium, & illata ab illis confirmat ipse cõvicia, *Alios saluos facit seipsum non parit saluum facere.* Cum illis pariter vociferatur: *Si tu et Christus, saluum fac te ipsum & nos.* Vult te facilius exprobare Propheta: *Tu quoque es quasi vnus ex eis: Operiet te confusio, & peribis in æternum.* Quis tantam sibi periuadeat animi peruersitatem? Ecce quam se sapientem ostendit hic latro piissimus, quam apte socium redarguat, atque per hoc excuset, ut culpam suam reus agnoscat. *Tu quoque es quasi vnus ex eis.* O quantis hanc licet obijcere reprehensionem. Tu quoque Christiane te Christo crucifixo statuis ad veritarium: cum de quo crucifigens clavis seculum tuorum acutissimis? Quod enim spinis coronauerunt illi, qui in illum non crediderunt, malum est: sed quod illum tu superbie tue spinie coronas, tuis flagelles impudicus luxuris, illi potum sel propines & acerrum non satiabilem venis ingluuis? Quod eum prouocat ad iram Maurus, Arabis. Gemilis, qui nec illum agnoscit, nec est ei vicinus: porro, *Tu quoque es quasi vnus ex eis.* Ut parum cum illis vitam agnosceretis Dominum hunc commouens nequitiis? *Neque tu times Deum?* Quod eum non timeat Paganus infidelis idololatra: sua namque ex eius infidelitate, porro quod nec tu, qui nosti quoniam sit, quid ipse tibi fecerit, & credis quod ille qui te piissimam suam relemis misericordiam, strictissimam sit iustitia iudicaturus?

§. 9. Diferentis latro in paritate poenæ, disparitatem causæ, ad exitum Christianiam.

ET nos quidem iuste: nam digna saluti requebitur hic autem nihil mali gessit. Perpende quæ cogitationes ut abutæ, ita valignæ diaboli & ministrorum eius, illæ fuerint quas Deus singulari permittit: ut prouideat, disponat ex illis quod intendebat edicere: ut nunc ut causa Christi causa mortis innotesceret. Dicitur latro (inquit D. Augustinus.) Neque tu times Deum, quæ eadem damnatione est: q. d. Amice confiteor, quod eiusdem poenæ participes, & ad mortem ut ille condemnatus, quidquid in illum Platonis & blasphemus eum uocaris, in tu rege hoc condemnationem: *In quo scimus inter eos poenam respicere rem statuis: in quo alterum iudicis, ipsum condemnat.* Possimus illi cum D. Aug. latro obijcere: qua ratione optime latro, ut credamus Christum parit reum & socium poenæ damnatum? *Quid agis à latro? scilicet incipiens, scimus tibi Dominum fuisse?* Non hoc intendo, respondet ille, sed explico me clarior, quod siquidem in poena sit paritas, in causa tamen sit magna disparitas, & quem idem genus supplicium, absoluat innocentia. Nos reus latronum digna patimur, & luadet aequitas ut capite poena respondeat. (a) Hic autem nihil gerit, quod non optimum sit: à capite ad calcem diligenter inspectus, nulli subiacet noxa; & non est criminis expers: unde non proprie sua aliena lute ipse scelera purissimus: *Sic agens quod propter damnationis conseruatum, tunc quoque confitemi fecerit Dominum, sub excelsis commendationem dicens: Es nos quidem iuste Cr. siip autem nihil mali fecit.*

Notat præfatus D. August. multis locis hoc Christum inmer alia à Patre suo postulasse, ut ipso in cruce iam suspensio, ejus causam manifestaret, quod propria scilicet non bouet peccata. Hoc verbis illis Davidis indicatur: *Quid me Deus, & disferne causam meam de gentibus sancta.* Donatistæ suis ita pertinaciter adhaerebant erroribus, ut pro ipsis damnati melius illos non reuocarent, sed etiam ex ipsa morte quæ noxii pledebantur, gloriarentur, se Martyres esse iactantes, dicentes quod per hoc error essent gloriæ participes, imo & Christi, qui in cruce suspensus expiauit. Illis respondet D. Aug. supponens nullam illis suppente rationem.